

Irodalmi tárgyú előadások a budapesti Studióban.

1933 december 1-én. Boross Mihálynak „*A költő*“ (Képek Kisfaludy Károly életéből.) című háromfelvonásos színművét adták elő. — December 29-én. *Vidám óra Mikszáthtal*. Rubinyi Mózes előadása. — December 31-én. Harsányi Zsolt: *Petőfi Debrecenben*. — 1934 január 3-án. Sik Sándor: *Arany János műhelytitkaiból*. — Január 5-én. Benedek Marcell: *A modern magyar líra újharmadai*. (Reviczky, Vajda, Komjáthy.) — Január 10-én. Kéky Lajos: *Régi magyar nyelvemlékeinkről*. — Január 12-én. Szinnyei Ferenc: *Bacsányi János*. — Január 26-án. Vajthó László: *A magyar dráma gyermekkora*. (Szemlévényekkel.) — Január 27-én. Kosztolányi Dezső: *Petőfi Sándorka*. — Csathó Kálmán: *Lilla*. Színmű három felvonásban, Csokonairól.

Elhúnytak.

BALLA VILMOS, hírlapíró, szül. Budapesten 1862-ben, megh. u. o. 1934 január 3-án. 1880 óta működött a hírlapírói pályán. 1882–97-ig a *P. Lloyd*, *N. P. Journal* és *P. Hírlap* külső munkatársa volt. 1897-ben belépett az *Országos Hírlap* szerkesztőségébe, 1899-től a *P. Hírlap* belső munkatársa volt. A közgazdasági rovatot vezette s e szakból több önálló füzetet is írt.

BLEYER JAKAB, dr. phil., egyet. r. tanár, a M. Tud. Akadémia I. tagja, országgyűlési képviselő, szül. Dunacsében (Bács Bodrog vm.) 1874-ben, megh. Budapesten 1933 december 5-én. Az egyetemet Budapesten, Münchenben és Lipcsében elvégezvén, Sopronban, majd Budapesten volt főgimn. tanár. 1908-ban a kolozsvári, 1911-ben a budapesti egyetemen a német nyelv és irodalom r. tanára lett. A Károlyi-forradalom alatt a *B. Hírlap* és a *P. Lloyd* hasábjain szembeszállt Jászi nemzetiségi politikájával és megszervezte a nemzetű németiséget. Az 1919-i kommün bukása után egyik vezetője lett a keresztény politikai irányzatnak s a Friedrich-kormány nemzetiségi minisztere lett. Ez állásától 1920 december 16-án vált meg. Az első nemzetgyűlésen a szentgotthárdi kerületet képviselte a ker. nemzeti egyesülés pártja programjával. 1927-től haláláig a villányi kerület képviselője volt egységspárti programmal. Egy ideig társszerkesztője volt az *Egyet. Philol. Közlönynek*. Magyar irodalomtörténeti vonatkozású munkái: *Magyar vonatkozású német történeti népelemek*. Bp., 1897. — *Beheim Mihály élete és művei a magyar történelem szempontjából*. U. o., 1902. — *A magyar-hún monda germán elemei*. (Irodalomtört. értekezések, 7–8.) U. o., 1906. — *Gottsched hazánkban*. U. o., 1909. — *Hazánk és a német philologia a XIX. század elején*. U. o., 1910. (Akad. székfoglaló.)

CSIFÓ SALAMON, a kolozsvári unitárius teológia dékánja, szül. Székelykeresztúron 1865-ben, megh. Kolozsvárt 1934 január 8-án. Munkái és cik-

kei a teológia, történet- és társadalomtudomány körébe vágnak. Irodalmi szempontból megemlíthető munkái: *Imák mindkét nembeli hívek számára*. Kolozsvár, 1902. — *Szolgalat az Úr előtt*. Egyh. beszédek. U. o., 1906.

CSTOPJAK ATTILA, ny. pü. min. számtanácsos, megh. Kispesten 1934 januárjában, 81 ik évében. Negyven éven át szerkesztette a baptisták hivatalos lapját, *Az Igazság Tanuját*.

ENDREI ZALAN, hírlapíró, megh. Sátoraljaújhelyen 1933 decemberében. 63 éves korában. Különböző fővárosi lapokba dolgozott. Munkái: *Becsmerült szenvedély*. Regény. Bp., 1896. — *Ilona királyné*. Tört. dráma. U. o., 1898. (Akadémiai jutalomban részesült.) — *Mátyás király élete és halála*. U. o., 1903. — *A régi magyar költészet remekei*. U. o., 1903. — *Tarasconi Tartarin*. Irta A. Daudet. Ford. U. o., 1903. — *Tíz millió év multa*. Irta C. Flammarion. Ford. U. o., 1903. — *A világ vége*. Irta C. Flammarion. Ford. U. o., 1903. — *Vörös lovag*. Indus tört. Karl May után. U. o., 1903. — *A világ története*. U. o., 1905. (5 köt.) — *Tulipánkert*. 48 nemzeti dal és magyar gondolat. U. o., 1906. — *A névtelen jegyző*. Szomorújáték. U. o., 1915. — *Csodaszép tündérmesék*. U. o., é. n. (Öt kiadást ért.) — *A magyar irodalom története a legrégibb időkől Kisfaludy Károlyig*. U. o., é. n. — *A magyar költészet remekei Kisfaludy Károlytól napjainkig*. U. o., é. n. — *Andersen meséi*. Átdolg. U. o., é. n. — *Bechstein regéi*. Átdolg. U. o., é. n. — *Grimm legszebb meséi*. U. o., é. n. — *Saingalli Casanova Jakob emlékiratai*. Ford. U. o., é. n. (2 köt.) — *A szerelem mámore*. Irta G. Ohnet. Ford. U. o., é. n. — *Betti néni*. Irta H. de Balzac. Ford. U. o., é. n. — *Othello*. Irta W. Shakespeare. Ford. (Fővárosi Színházak Műsora. 50.) U. o., é. n. — Sajtó alá rendezte Vörösmarty Mihály összes költői művei 1907. évi kiadását, átdolgozta magyarra a James-féle angol zsebszótárt.

FARKAS ROBERT, premontrei áldozópap, szül. Párkányban (Esztergom vm.) 1856 augusztus 1-én, megh. Kassán 1933 decemberében. Programmerkeztetése: *A világtörténelem etnikája*. (Kassai gimn. ért. 1891.)

FERENCZI MIKLÓS dr., egyetemi főkönyvtáros, megh. Kolozsvárt 1933 december 30-án, 47 éves korában. Munkája: *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája*. 1926—29. (Erdélyi Tud. Füzetek. 14., 18., 21., 31. sz.) Kolozsvár, 1928—31.

HADIK JÁNOS gr., v. b. t. t., v. belügyi államtitkár és közéleti miniszter, felsőházi tag, szül. Pálócon (Ung vm.) 1863 november 23 án, megh. Budapesten 1933 december 10 én. Mint parlamenti szónok és publicista egyaránt kitűnt. Több politikai és közgazdasági röpirat szerzője.

HÉJJA LAJOS, hírlapíró, megh. Budapesten 1934 január 14 én. Az Est-lapok b. munkatársa volt.

KOMLÓSY ARTUR (komlósi), az Orsz. Levéltár ny. fogalmazója, szül. Debrecenben 1874 október 24 én, megh. u. o. 1933 decemberében. Az 1890-es években több cikke jelent meg a debreceni és budapesti lapokban, köztük a *Debreceni Ellenőr* 1895 karácsonyi számában Nagy Imre életrajza eladdig ismeretlen adatok alapján.

LENKEI LAJOS, hírlapíró, a Ferenc József-r. lovagja, szül. Pécsen 1864-ben, megh. u. o. 1933 december 29-én. 1885-ben átvette a *Fünfkirchner Zeitung* szerkesztését, 1893-ban megalapította a *Pécsi Ujságot*, amelyet 1894-ben beolvasztott a *Pécsi Napló* c. napilapba, amelynek haláláig főszerkesztője

volt. Számos tárcát és útirajzot is írt. *Negyven év Pécset életéből* c. műve a kömün bukása után jelent meg.

MIKLÓS ANDOR, hírlapíró, szül. Budapesten 1880-ban, megh. u. o. 1933. december 2-án. Banktisztviselő volt, majd 1901 óta hírlapíró. Előbb a *M. Szó* munkatársa, majd a *P. Napló* közgazdasági rovatvezetője. 1910-ben megindította az *Est* c. napilapot, amellyel új stílust hozott a magyar hírlap-irodalomba. Utóbb megszerezte hozzá a *Magyarország* és a *P. Napló* c. napilapokat. A halálakor megjelent nekrológok szerint ifjú korában kiadott egy verskötetet, talán álneven, mivel neve alatt semmiféle bibliográfiában s a M. N. Múzeum cédulakatalógusában sem szerepel.

MIKLÓS JENŐ, hírlapíró, szül. Nagyapponyban 1878. április 26-án, megh. Budapesten 1934. január 14-én. A gimnáziumot Nyitrán elvégezvén, jogot hallgatott Budapesten, majd 1903-ban újságíró lett. Pályáját az *Egyetértés* nél kezdte, azután a *Világ*, *Erdekes Újság*, *Új Nemzedék* s végül a *Magyarság* kötelékében dolgozott. Versei és novellái az említett lapokon kívül az *Auróra*-ban, *A Hét*-ben, *Nyugat*-ban és a *Renaissance*-ban. Munkái: *Novellák*. Gyoma 1907. — *Este*. Elbeszélések. (Modern Könyvtár. 289—91.) Bp., 1914. — *A két boudoir*. (Modern Könyvtár. 398—400.) U. o., 1915. — *A piros mókus*. (A Magyarság könyvei. 1.) U. o., 1921. — *Madárka*. (A Regényírás Művészei: I.) U. o., 1922. — *Hetedhét országban*. U. o., (1929.) — Színművei: *Mókusok* (bem. a Kamaraszính.), *Hattyúdial* (bem. Nemz. Szính.), *A két Bolyai* (bemutatóra elfogadva u. o.).

MOLNÁR GÉZA, dr. phil., zenefőisk. tanár, volt egyet. m. tanár, szül. Budapesten 1872. szeptember 7-én, megh. u. o. 1933. december 19-én. Mint zenekritikus és műbíró 1890 óta a *Főv. Lapok*, *A Hét*, *Orsz. Hírlap*, *P. Lloyd* kötelékében dolgozott. Munkái: *A magyar hangsor akusztikai világtításban*. Bp., 1900. — *Bevezető a zenetudományba*. (Athenaeum Kézi Könyvtára. 19.) U. o., 1901. — *A zene elmélete*. U. o., 1904. — *A faji elem a zenében*. U. o., 1908. — *Magyar táncok a XVI. századból*. U. o., 1907. — *A magyar föld zenéje*. U. o., 1909. — *Általános zenetörténet*. U. o., 1911—16. (2 köt.)

MOLNÁR MÓR, dr. jur., ügyvéd, szül. Szabadkán 1859-ben, megh. Budapesten 1934. január 18-án. A *Zombor és Vidéke* munkatársa volt.

PETRÓCZY ISTVÁN, min. tan., kir. tanfelügyelő, megh. Budapesten 1933. november 21-én, 66. évében. Főszerkesztője volt a *Néptanítók Lapjá*-nak.

REOTHY VLADIMIR (salánki), áll. polg. isk. igazgató, megh. Kispes-ten 1934. január 7-én, 61. évében. Glósz Ferencsel számos magyar nyelv- és irodalmi tankönyvet írt a polg. iskolák számára.

RUBINSTEIN ZSIGMOND, a N. Wiener Tageblatt h. főszerkesztője, megh. Bécsben 1934. január 4-én. Évekig Budapesten élt, mint a *P. Lloyd* vezércikkírója.

SZABÓ ANNA ILONA, dr. phil., középisk. tanár, megh. Székesfehérvárt 1933. november 24-én, 29. évében. Munkája: *Szentiványi Mihály összes költeményei*. Bevezetéssel. Bp., 1930.

SZANTÓ ZSIGMOND, dr. phil., ny. gimn. tanár, szül. Esztergomban 1861. június 28-án, megh. Budapesten 1934. januárjában. Alkalmi beszédei, megemlékezései és irodalomtört. tanulmányai a vágújhelyi főreálisk. (1891, 1896) és a lugosi főgimn. (1899, 1901, 1903, 1907) értesítőiben. A *P. Hírlap* 1892-i

pályázatán *Egy országgyűlési képviselő* c. karcolatával díjat nyert. Munkája: *Bajza József*. Esztergom, 1884.

SZÉKACS BÉLA, dr. hírlapíró, szül. Békésen 1873 ban, megh. Budapesten 1934 januárjában. Egy ideig Párizsban élt, mint a *N. Freie Presse* tudósítója, majd a *P. Lloyd* b. munkatársa s végül a *N. Polit. Volksblatt* politikai rovatvezetője lett.

SZENTES ANZELM, dr. theol., ny. cisztercita perjel, szül. Zalaszentgróton 1857 április 7-én, megh. Zircen 1933 december 30-án. Több hittudományi tanulmányon és tankönyvön kívül néhány szentbeszéde is megjelent. Utóbbiak: *Egyházi beszéd... a zirci apátsági templom felszentelése alkalmából*. Veszprém, 1891. — *Egyházi beszéd... XIII. Leó pápa 50 éves püspöki jubileuma alkalmából*. U. o., 1893.

VASS BÉLA, ny. főgimn. tanár, szül. Szegeden 1872-ben, megh. Szombathelyen 1934 január 1-én. Színnyei tévesen tulajdonítja neki *A végekről* és *A nagykorósi nyelvjárás* c. füzeteket.

VENDE ERNŐ, ny. főreálisk. tanár, szül. Pápán 1861 november 28-án, megh. Budapesten 1933 november 23-án. Irodalomtörténeti cikkei az *Egyet. Phil. Közl., Figyelő, B. Hírlap* hasábjain s a balatonszentgyörgyi főgimn., valamint a pécsi főreálisk. értesítőiben. Munkái: *A beteg Henrik*. Hatmann v. Auetől és az *Armer Heinrich a világirodalomban*. Bp., 1893. — *Szemléltető képek a magyar irodalomtörténet tanításához*. U. o., 1904. — *Istránfi Pál: Volter és Grizeldis*. Bevezette és magyarázó jegyzetekkel kísérte. (Olesó Könyvtár. 1452—53.) U. o., 1907. — *A szavalás művészete*. Pécs, 1907. — *Rákóczi versek*. II. Rákóczi Ferencről szóló költemények. (M. Könyvtár. 462—63. sz.) Bp., é. n. 2

Társasági ügyek.

Jegyzőkönyv

a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1933 december 9-én tartott felolvasó üléséről.

Elnök: Pintér Jenő.

Tárgy: Bajza József: Bankó leánya nyugatmagyarországi horvát változata. — Kerecsényi Dezső: Humanizmusunk helyzetképe Mátyás után és Mohács előtt.

Jegyzőkönyv

a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1933 december 9-én tartott választmányi üléséről.

Alszeghy Zsolt titkár jelenti a választmánynak, hogy Bleyer Jakab választmányi tag elhunyt. Ez alakalomból a családnak a választmány nevében részvétét fejezte ki.

Oberle József pénztáros jelenti, hogy a Társaság anyagi helyzete minden tekintetben megnyugtató.

Új könyvek.

Verses művek.

- Székely László: És a mi lelkünk nyughatatlan. Versek, Szombathely, 1934. 100 l.
- Lenkei Henrik: Utolsó roham. Versek, drámák. Két kötet. Bp. 1933. 302 l. Szöllősi Zsigmond könyvkereskedése.
- Gyökössy Endre: Ezüst furulya. Versek a magyar gyermekeknek. Bp. 1933. 160 l. Singer és Wolfner.
- Agyagfalvi Hegyi István: Isten csákánya alatt. Versek. Bp. 1933. 174 l. Fráter nyomda.
- Szathmáry István: Költemények. 1918—1933. Bp. 1933. 300 l. Singer és Wolfner kiadása.
- Petri Mór: Magyar szonettek és egyéb versek. Második kiadás, Bp. 1934. 176 l. A szerző kiadása.
- Nagy Méda: Asszonyoknak üzenem. Bp. 1934. 54 l. Kir. Magyar Egyetemi Nyomda.

Elbeszélő művek.

- Gulácsy Irén: A kállói kapitány. Regény. Két kötet. Bp. 1933. 292 és 326 l. Singer és Wolfner kiadása.
- Zsigray Júlianna: Kristálymuzsika. Elbeszélések. Bp. 1933. 340 l. Singer és Wolfner kiadása.
- Harsányi Zeolt: Szólalj, szólalj, virrasztó! Zrinyi, a költő életének regénye. Két kötet. Bp. 1933. 284 és 278 l. Singer és Wolfner kiadása.
- Gáspár Jenő: A világ orvosa. Regény. Bp. 1933. 440 l. Szent István-Társulat kiadása.
- Gáspár Jenő: Az arany páva. Regény. Két kötet. Bp. 1933. 570 l. Palladis-kiadás.
- Halmi Bódog: Novellák, tanulmányok. Bp. 1928. 128 l. A szerző kiadása.
- Kosztolányi Dezső: Bölcsőtől a koporsóig. Bp. 1933. 189 l. Nyugat-kiadás.
- Móra Ferenc: Egy cár, akit várnak és egyéb kiásvott riportok. Bp. 1933. 212 l. Genius.
- Tamás István: Egy talpalatnyi föld. Regény. Bp. 1933. 400 l. Genius.
- Tamási Aron: Abel az országban. Regény. Bp. 1933. 210 l.
- Somogyváry Gyula: Virágozik a mandula. Regény. Két kötet. Bp. 1933. 406 l. Singer és Wolfner.
- Károly Sándor: Láng. (Regény.) Arad, év és h. n. 314 l. Az Erdélyi Magyar Írói Rend kiadása.
- Ruszkabányai Elemér: ...élt 37 évet. Regény. Bp. 1933. 112 l.
- Ruszkabányai Elemér: Tűz van. Elbeszélések. Szeged. 1933. 110 l.
- Maróthy Jenő: Szeptembertől márciusig. Regény. Két kötet. Bp. 1933. Studium.
- Szilárd János: Első kalandom. Regény. Bp. 1934.
- Fóthy János: Narcissus tükre. Bp. 1934. 64 l.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó: Baros Gyula, Budapest I, Attila-utca 1
20.195. — Királyi Magyar Egyetemi Nyomda Budapest. (F.: Czakó Elemér dr.)